

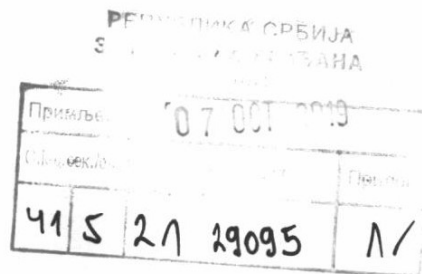
Влада Републике Србије
Министарство унутрашњих послова
Секретаријат
Одељење за обраду података, притужбе и
сарадњу са независним телима

02/4 број: 02/5 број 956/17-74
Датум: 27.09.2019. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Госпођа Оља Јовичић
Генерална секретарка

Београд
ул. Делиградска бр. 16

Веза: Ваш бр. 415-21/19, дел. број 19346 од 02.07.2019. године

Марио Анојич

Поштована,

Поводом посете Националног механизма за превенцију тортуре, Прихватилишту за странце у Падинској Скели и Аеродрому Никола Тесла, те спроведеним надзором над поступком принудног удаљења странаца, обавештавамо Вас да су пол. службеници Управе граничне полиције, Дирекција полиције, извршили одговарајуће провере, а у погледу изјашњења на препоруке доставља вам се копија извештаја начелника Управе граничне полиције.

С поштовањем.

Прилог: Извештај.-

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
Драган Поповић
Драган Поповић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ
Управа граничне полиције
03.5.9.1. Број: 26-436/19
20.09.2019. године
Београд
Р.Г/лок. 407-23

СЕКРЕТАРИЈАТ

Веза: допис Кабинета Министра 01 број 3276/19 од 09.07.2019. године
и допис Заштитника грађана број 415-21/19, дел. број 19346 од 02.07.2019. године

Поводом дописа Кабинета министра, вашег дописа горњи број и датум и Извештаја Заштитника грађана о посети Прихватилишту за странце у Падинској Скели број 415-11/19 од 02.07.2019. године обавештавамо вас да је Управа граничне полиције, у оквиру које функционише Прихватилиште за странце у Падинској Скели поступила по препорукама које су наведене у Извештају Заштитника грађана.

У вези са наведеним достављамо вам преглед мера и радњи које су предузете по препорукама за отклањање уочених недостатака и унапређења поступања органа.

- ПРЕПОРУКА 1.

Министарство унутрашњих послова ће странце којима се одређује боравак у Прихватилишту за странце писаним путем, на језику који разумеју или се оправдано претпоставља да га разумеју, обавештавати о разлозима за одређивање боравка у Прихватилишту.

- Законом о странцима „Сл. гласник Р Србије бр. 24/18“ у члану 87. прописан је начин одређивања смештаја странца у Прихватилиште а у тачки 6. је наведена и написана препорука. Истим законом није предвиђена обавеза надлежног органа да ће решење о одређивању боравка у Прихватилишту бити написано на неком другом језику осим на српском, као што је то случај са Решењем о враћању где је та обавеза предвиђена чланом 75. став 5 и став 6.

Имајући у виду наведено, МУП ће изградити преводе „разлога за смештај у Прихватилиште“ на више различитих тј. специфичних језика који би потом били или саставни део „Решења о одређивању боравка у Прихватилишту“ које надлежне

подручне полицијске управе доносе и уручују странцу приликом њиховог упућивања у Прихватилиште или би се приликом самог смештања лица у исто, странцу било уручено од стране полицијских службеника запослених у Прихватилишту. На овај начин и нормативно ће бити регулисан начин обавештавања о правима и обавезама лица у Прихватилишту за странце а све у циљу неопходности усвајања наведене препоруке.

ПРЕПОРУКА 2.

Министарство унутрашњих послова ће уредити процедуру остваривања права странаца смештених у Прихватилишту за странце на приступ адвокату.

Процедуром би требало да буде предвиђено:

- да се сви странци приликом пријема поучавају о праву да остваре контакт са адвокатом
- да странцима буду доступни именик и контакти адвоката који им могу пружити услуге
- да ће, уколико буде потребно или странац то захтева, полицијски службеници контактирати адвоката и овај контакт евидентирати
- да се посете адвоката по правилу одвијају у приватности
 - Сагласно Правилнику о кућном реду и правилима боравка у прихватилишту за странце „Сл. гласник Р Србије бр. 42/2018“ и чланом 4. као и са устаљеном праксом поступања, странац се приликом пријема упознаје са правом да контактира адвоката, чланове породице и представнике ДКП својих земаља или земаља које заступају његове интересе у Р Србији.
 - Штићеник има права да контактира адвоката по свом избору као и могућност да изврши самостално позив ка истом. Не постоји прописана обавеза да позиве за рачун штићеника врше полицијски службеници али се сваки позив и контакт штићеника уредно евидентира. Такође биће размотрена и могућност електронског вођења ових евиденција.
 - Када су у питању посете Адвоката, тако и других лица које долазе у посету код штићеника, оне се одвијају у за то предвиђеној просторији. Будући да је још увек у току реновирање дела смештајних капацитета и Прихватилишту, те због тога мањка простора, посете су се одвијале мало отежаније када је у питању сам простор, али у сваком случају се максимално трудило да се обезбеди и гарантује приватност разговора између штићеника Прихватилишта и његовог правног заступника.

ПРЕПОРУКА 3.

Министарство унутрашњих послова ће обезбедити да у Прихватилишту за странце свакодневно буде присутан квалификован здравствени радник, који има звање најмање медицинског техничара и који ће обављати медицински скрининг свих новопридошлих странаца, примати захтеве за лекарске прегледе, обезбеђивати набавку и поделу терапије, чувати медицинску документацију и надzirати опште хигијенске услове.

- Као што је наведено у препоруци Заштитника грађана, као и у ранијим препорукама, здравствена заштита која се пружа странцима у Прихватилишту за странце је минимална. Разлог за наведено је чињеница да Министарство унутрашњих послова не поседује кадровске, просторне и финансијске могућности како би се обезбедило стално присуство медицинског особља у овом објекту. Чак ни предложени минимум од стране Заштитника грађана, а који се односи на ангажовање медицинског техничара на неколико сати дневно, који би обављао

надзор над здравственим стањем странаца који се налазе у објекту није могуће реализовати.

Имајући у виду наведено, у овом тренутку, нисмо у могућности да реализујемо предложену препоруку, мада је у потпуности уважавамо, из разлога који су горе изнети. Међутим, даље ипак истичемо да се у хитним случајевима лица воде код лекара у Дом здравља у Падинској Скели, Прихватни центар у Крњачи, Клинички центар Србије, а помоћ у набавци лекова пружају и невладине организације, како је наведено и представницима Заштитника грађана приликом посете, што је и констатовано. Истичемо и да никада ни једном странцу који је био смештен у Прихватилиште за странце није одбијено пружање лекарске помоћи и ангажовање полицијских службеника који су их хитно одвозили до надлежне здравствене установе, односно да је у хитним случајевима позивана екипа Хитне помоћи. Ради реализације ове препоруке истичемо да ће спровођењем пројекта који донира ИОМ (МАДАД) где је предвиђено проширење капацитета Прихватилишта за странце, бити изграђена и лекарска соба. Реализација наведеног пројекта је у току, а финализација се очекује средином марта месеца следеће године.

ПРЕПОРУКА 4.

Министарство унутрашњих послова ће уредити процедуру обавештавања особе по избору странца о његовом пријему у Прихватилишту за странце.

Процедуром би требало да буде предвиђено:

- да се сви странци приликом пријема поучавају о праву да се о њиховом пријему у Прихватилиште обавести особа по избору
- да се обавештавање ове особе обавља одмах по пријему лица
- да се обавештавање ове особе не пада на трошак странца
- да уколико буде потребно обавештавање могу учинити и полицијски службеници непосредно или помоћу преводилаца
- да се информације о обавештавању ове особе евидентирају (име, однос са странцем, ко је обавио обавештавање и датум/време, односно да странац није желео да се обавести трећа особа)

- Сагласно Правилнику о кућном реду и правилима боравка у прихватилишту за странце „Сл. гласник Р Србије бр. 42/2018“ и чланом 4. као и са устаљеном праксом поступања, странац се приликом пријема упознаје са правом да контактира адвоката, чланове породице и представнике ДКП својих земаља или земаља које заступају његове интересе у Р Србији. Такође, прописан је и у пракси се примењује један бесплатан телефонски позив, а у изузетним случајевима, ако странац не поседује сопствена новчана средства, а постоје оправдани разлози, странцу се од стране Управника или лица које он овласти може одобрити још један телефонски позив са службеног телефона који не може трајати дуже од 5 минута.
- Напомињемо да је у претходном периоду од стране полицијских службеника Прихватилишта за странце, а по захтеву смештеног лица, по службеној дужности контактирана Амбасада државе чији је држављанин лице које је смештено у објекат. Истичемо међутим да је Министарство излазило у сусрет странцима и у хитним и посебним случајевима када је било неопходно да страни држављани позову своје породице, уступало им је коришћење телефонског апарата у канцеларијама са службених бројева Прихватилишта за странце. На крају напомињемо да ће приликом израде предлога буџета Министарства за наредну

- годину, као једна од ставки бити предложена и набавка картица за телефон за потребе коришћења страних држављана који бораве у Прихватилишту за странце.
- Када је у питању евидентирање информација о извршеном обавештавању трећих лица, те информације се евидентирају у „дневном дневнику прихватилишта“ а и у службеним белешкама које се по потреби креирају за сваки појединачни догађај везан за штићеника и улажу у његов „досије лица“. Такође биће размотрена и могућност електронског вођења ових евиденција.

ПРЕПОРУКА 5.

Министарство унутрашњих послова ће уредити процедуру обавештавања ДКП земље чији је странац држављанин, односно земље која штити његове интересе, о његовом пријему у Прихватилиште.

Процедуром би требало да буде предвиђено:

- да се сви странци приликом пријема поучавају о праву да се о њиховом пријему у Прихватилиште обавести ДКП земље чији је држављанин, односно земље која штити његове интересе
- да се ДКП земље чији је држављанин обавештава само ако то странац жели
- да се ДКП земље чији је држављанин обавештава службеним путем
- да се информације о обавештењу страних ДКП евидентирају
 - Сагласно Правилнику о кућном реду и правилима боравка у прихватилишту за странце „Сл. гласник Р Србије бр. 42/2018“ и чланом 4. као и са устаљеном праксом поступања, странац се приликом пријема упознаје са правом да контактира адвоката, чланове породице и представнике ДКП својих земаља или земаља које заступају његове интересе у Р Србији. Такође, поступа се и у складу са чланом 24 наведеног Правилника где странац има право на један бесплатан телефонски разговор са ДКП-ом своје земље.
 - Када су у питању странци које је неопходно принудно удаљити из Р Србије а код себе не поседују путне исправе, они се свакако представљају по службеној дужности ДКП-има својих земаља како би за исте били издати путни листови за њихов повратак у земљу порекла.
 - Када је у питању евидентирање информација о извршеном обавештавању страних ДКП-а земаља чија су лица држављани, те информације се евидентирају у „дневном дневнику прихватилишта“ а и у службеним белешкама које се по потреби креирају за сваки појединачни догађај везан за штићеника и улажу у његов „досије лица“. Такође биће размотрена и могућност електронског вођења ових евиденција.

ПРЕПОРУКА 6.

У Прихватилишту за странце странцима се неће ускраћивати право на телефонске разговоре.

У Прихватилишту за странце тајност писама и телефонских разговора странцима ће се ускраћивати само на основу одлуке суда.

- У потпуности уважавамо предложену препоруку, и Министарство унутрашњих послова, Прихватилиште за странце ће наставити да приликом свог поступања у потпуности испоштује како наведену препоруку Заштитника грађана, члан 23. правилника о кућном реду и правилима боравка у прихватилишту, тако и све друге законске норме прописане позитивно правним прописима Р Србије.

ПРЕПОРУКА 7.

Прихваталиште за странце ће странцима издавати потврде о предаји поднеска.

- Од стране Одсека за прихват и смештај странца УГП креирана је и достављена Прихваталишту Потврда о предаји поднеска а исте ће у наредном периоду бити уручиване штићеницима у случајевима да исте поднесу. Потврда је тренутно урађена на српском језику, а уважавајући ваше препоруке и мишљења да сваки документ који се тиче права и обавеза странца током боравка у Прихваталишту буде креиран и уручен штићенику на језику који он разуме или се оправдано може претпоставити да разуме, у наредном периоду ће МУП УГП Одељење за прихват и смештај странаца странце покушати да у сарадњи са канцеларијом ИОМ-а и њиховим преводиоцима изврши превод истих као што је то био случај са Правилником о кућном реду и обавезама и правилима боравка у Прихваталишту.

ПРЕПОРУКА 8.

Прихваталиште за странце у будућем раду породице са децом неће раздвајати ни ноћу.

Прихваталиште за странце ће у будућем раду размотрити могућност да у конкретним случајевима породица без деце, брачне и ванбрачне супружнике/партнере не раздваја ни ноћу.

- У периоду од Ваше последње посете у Прихваталишту није било смештања породица као ни породица са децом. Како у претходном тако и у будућем периоду полицијски службеници Прихваталишта за странце поступаће у складу са наведеном препоруком, посебно имајући у виду чињеницу да је у предвиђеној реконструкцији другог дела објекта једна соба опредељена као дечија соба за играње а три собе су предвиђене за смештај породица са довољним простором и бројем лежајева како би била прилагођена и у стању да одговоре на задате захтеве и најбољу праксу када је реч о смештању партнера са или без деце.

Такође полицијски службеници Прихваталишта наставиће да поступају уз пуно поштовање правних норми прописаних чланом 75. став 1. и став 3. Закона о странцима „Сл. гласник Р Србије бр. 24/2018“ а који говоре о начелима у поступку враћања где ће се посебна пажња обратити на посебно угрожена лица, њихово породично и здравствено стање као и на најбољи интерес детета, те да ће се поступати у складу са начелом јединства породице присутних на територији Р Србије.

Информација 1.

НПМ би од Министарства унутрашњих послова желео да добије информације о реализацији изградње новог објекта у Прихваталишту за странце.

- Тренутно су актуелна два пројекта на уређењу Прихваталишта за странце:

I. Први пројекат је спроведен од стране ИОМ-а кроз пројекат „МАДАД“ и предвиђено је да се на постојећој парцели изгради још један модеран смештајни објекат довољан за смештај 84 лица.

Будући да је од стране извођача радова 02.09.2019. године, отказано извођење радова тј. да је дошло до једностраног повлачења из уговора, тренутно се разматрају нове опције и могућности за завршетак програма. Тренутно се разматра могућност да се проширење капацитета у Прихватилишту изврши постављањем једног броја контејнера за смештај странаца а све како би се крајњи капацитет Прихватилишта проширио на 100 лица.

Завршетак планираних радова у Прихватилишту према пројекту померен је са средине децембра текуће на средину марта следеће године.

II. Другим пројекатом Швајцарског државног Секретаријата за миграције „Подршка управљању миграцијама у Р Србији 2016-2019“, обезбеђена су средства за јачање капацитета Прихватилишта за странце кроз реновирање постојећег објекта. Прва фаза реновирања објекта завршена је у августу 2018. године, а током 2019. године настављено је са другом фазом реновирања.

Са реализацијом преосталог дела донације чека се на претходно оспособљавање контролне соба за надзор (која треба да буде финансирана од стране МУП-а) а која у себи садржи низ технички захтевних инсталација које су дотрајале будући да исте нису мењане од оснивања Прихватилишта за странце.

Информација 2.

НПМ био од Министарства унутрашњих послова желео да добије информацију о могућности да се странцима који се принудно удаљавају издају путни листови за странце, ако се путни лист не може прибавити од дипломатско-конзуларног представништва.

- Закон о странцима у члану 97. став 1. тачка 3. предвиђа да се Путни лист за странце издаје странцу који нема важећу путну исправу ако се принудно удаљава – за одлазак у иностранство. Такође, члан 98. став 1. тачка 2. Закона о странцима предвиђа да путни лист за странце издаје надлежни орган (организационе јединице МУП-а РС, Дирекције полиције – ван седишта, која обавља послове у вези са кретањем и боравком странаца) или дипломатско-конзуларно представништво уз сагласност Министарства унутрашњих послова.
- Министарство унутрашњих послова – Управа граничне полиције у поступку принудног удаљења странаца са територије Р Србије када станац нема одговарајући идентификациони документ, у највећем броју случајева путни лист прибавља посредством Дипломатско-конзуларног представништва. Уколико путни лист не може прибавити од дипломатско-конзуларног представништва Закон о странцима предвиђа могућност да се путни лист за странце може издати и од стране надлежног органа организационе јединице МУП-а РС, Дирекције полиције – ван седишта, која обавља послове у вези са кретањем и боравком странаца, што је у пракси у одређеном броју случајева и чињено.
- Такође споразумима о реадмисији појединачно су предвиђена обавезе земаља потписница у поступку прибављања путног листа и удаљења лица са територије Р Србије, те се у зависности од случаја до случаја изналази најефикаснији начин за удаљење странца.

Информација 3. и 4.

НПМ би од Министарства унутрашњих послова желео да добије информацију када ће у Прихватилишту за странце почети да се употребљавају нови обрасци и на којим језицима ће бити доступни.

НПМ би желео да добије информацију када ће у Прихватилишту за странце бити истакнут нови кућни рад и на којим језицима.

- Закон о странцима у чл. 91. Став. 2 предвиђа да кућни ред и правила боравка у Прихватилишту прописује министар надлежан за унутрашње послове, сходно томе Правилник о кућном реду и обавезама и правилима боравка у Прихватилишту је усвојен, одштампан и пластифициран на следећим језицима: Енглески, Шпански, Румунски, Немачки, Македонски, Француски, Бугарски, Арапски, Албански, Пашту, Фарси и Урду. Уручивање наведених образаца је почело и лицима се уручују одмах по њиховом смештању у Прихватилиште. Такође у току је и њихово постављање на огласну таблу у истом.
- У Правилнику о кућном реду предвиђене су и права и обавезе лица која бораве у Прихватилишту за странце и он се уручује лицима по смештају у прихватилиште. Обрасци као што су потврда о привремено одузетим стварима издају се на српском језику, за сада, због не могућности ангажовања преводиоца међутим, уважавајући ваше препоруке и мишљења да сваки документ који се тиче права и обавеза странца током боравка у Прихватилишту буде креиран и уручен штићенику на језику који он разуме или се оправдано може претпоставити да разуме, у наредном периоду ће МУП УГП Одељење за прихват и смештај странаца странце покушати да у сарадњи са канцеларијом ИОМ-а и другим организацијама које располажу са адекватним преводиоцима изврши превод истих.

Информација 5.

НПМ би од Министарства унутрашњих послова желео да добије за које језике Прихватилиште за странце има могућност да ангажује преводиоце у случају потребе.

- Из финансијских разлога као и због повремене потребе за ангажовањем преводиоца тренутно у прихватилишту за странце нема ангажованог преводиоца ни за један језик. Поштујући законску обавезу, да се поступак мора водити на језику који странац разуме Одељење за прихват и смештај странаца ће дати свој предлог да се у буџету МУП-а за 2020.годину предвиде трошкови за ангажовање преводиоца по потреби.

Информација 6.

НПМ би желео да од Министарства унутрашњих послова добије информације о реализацији донације удружења за опремање дечије собе У Прихватилишту за странце.

- Од стране НГО Групе 484 извршена је адаптација и опремање спољњег дела објекта у којем су између осталог постављени мобилијари намењени деци и игрању. Такође, треба напоменути и чињеницу да је од стране исте групе извршена и реконструкција дела објекта у којима бораве и раде полицијски службеници. Када је у питању дечија соба која се силом прилика тренутно води као магацин услед

недостатка простора, постојање исте је предвиђено и приликом реконструкције тог дела објекта биће приведена намени.

У складу са обавезом Министарства унутрашњих послова да Заштитника грађана обавести о поступању по његовим препорукама, достављамо вам припремљен одговор за Заштитника грађана у ком су наведене мере које су предузете од стране Министарства унутрашњих послова Републике Србије, у циљу унапређења поступања органа и отклањања уочених недостатака.

НАЧЕЛНИК УПРАВЕ
генерал полиције
Миљан Станојевић

